

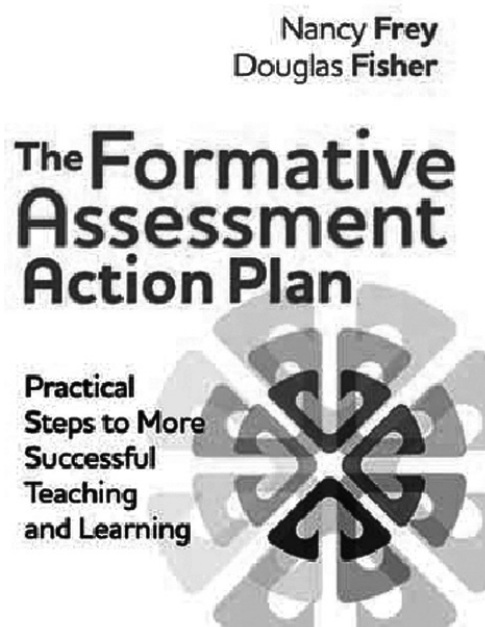
บทปริทัศน์หนังสือ

โชติมา หนูพริก*

ชื่อเรื่อง	The Formative Assessment Action Plan: Practical Steps to More Successful Teaching and Learning
ผู้แต่ง	Nancy Frey and Douglas Fisher
ปีที่พิมพ์	2016
สำนักพิมพ์	Alexandria, VA
จำนวนหน้า	150 หน้า
หมายเลข	ISBN 978-1-4166-1169-1
อ้างอิงระบบ	Fisher, D., Frey, N. (2011). The formative assessment action plan. Alexandria, VA: ASCD.

บทนำ

หนังสือ The Formative Assessment Action Plan: Practical Steps to More Successful Teaching and Learning ซึ่งเขียนโดย Nancy Frey and Douglas Fisher ได้เสนอถึงการประเมินระหว่างเรียน (Formative assessment) มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง การให้ข้อมูลแก่นักเรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้หรือการประเมินระหว่างเรียนที่มีผลต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การให้ข้อมูลแก่นักเรียนจะมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวแต่ขึ้นอยู่กับบริบทของการจัดการเรียนรู้ การให้ข้อมูลแก่นักเรียนที่มีประสิทธิภาพจะต้องตรงประเด็น อธิบายผลที่เกิดตามจริง และทันเวลาเพื่อให้นักเรียนจะได้แก้ไขได้ทันที่ที่จะไม่ตัดสินใจว่าถูก – ผิด แต่จะบอกให้นักเรียนเห็นประเด็นตามเกณฑ์แล้วสรุปการปฏิบัติของตนเองว่าเป็นอย่างไร ห่างจากเป้าหมายอย่างไร และต้องทำอะไรต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการให้ข้อมูลแก่นักเรียนที่มีประสิทธิภาพส่งเสริมให้นักเรียนสามารถ

เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะนักเรียนได้ฝึกฝนการประเมินตนเอง วิธีการสร้างระบบการประเมินโดยครอบคลุมประเด็น : 1) ให้แน่ใจว่านักเรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ของการมอบหมายงานหรือบทเรียนรวมถึงวิธีการที่นักเรียนจะได้รับการประเมิน 2) ให้นักเรียนที่มีข้อมูลเกี่ยวกับ

* ดร. นักวิชาการศึกษานำศูนย์การ สำนักทดสอบทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ความสำเร็จและความต้องการในการเรียนรู้ และ
3) การเก็บข้อมูลด้านการปฏิบัติงานที่ครูต้องแนะนำ
การเรียนรู้ของนักเรียน

สาระสำคัญ

หนังสือเล่มนี้ประกอบด้วย 6 บท ได้แก่

Chapter 1: Creating a Formative
Assessment System

Chapter 2: Feed-Up: Where Am I Going?

Chapter 3: Checking for Understanding:
Where Am I Now?

Chapter 4: Feedback: How Am I Doing?

Chapter 5: Feed-Forward: Where Am I
Going Next?

Chapter 6: Building a Formative
Assessment System

หนังสือเล่มนี้ได้นำเสนอรูปแบบการประเมิน
ระหว่างเรียนที่มีประสิทธิภาพว่าการให้ข้อมูลย้อน
กลับแก่นักเรียน มีองค์ประกอบ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจใน
การเรียนรู้ (Feed up) โดยแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้
และการประเมินที่ชัดเจนเพื่อให้ นักเรียนเห็นคุณค่า
ในการเรียนรู้และการประเมิน ทำให้ครูมั่นใจได้ว่า
นักเรียนมีความเข้าใจจุดประสงค์การเรียนรู้ ความคิด
รวบยอด ภาระงาน และการประเมินผล

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบความเข้าใจเพื่อ
พัฒนาการเรียนรู้ (Checking for understanding)
โดยการพูด ตอบคำถาม การนำเสนอ การเขียน ฯลฯ

ขั้นที่ 3 การให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับความ
สำเร็จและสิ่งที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาหรือปรับปรุง
แก้ไขแก่นักเรียน (Feedback)

ขั้นที่ 4 การให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางบน
พื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียน
เกิดพัฒนาการเรียนรู้ที่สูงขึ้น (Feed forward)

การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพ
มุ่งเน้นไปที่เกณฑ์ความสำเร็จเป็นที่ยอมรับและบอก
สิ่งที่นักเรียนได้ประสบความสำเร็จและที่ต้องปรับปรุง
ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็น
ส่วนหนึ่งของระบบการประเมินระหว่างเรียนที่พัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ระบบการประเมินระหว่าง
เรียนประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ การให้ข้อมูล
กระตุ้นการเรียนรู้ (Feed up) การให้ข้อมูลย้อนกลับ
(Feedback) และการให้ข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ต่อยอด
(Feed forward)

ฉันกำลังไปที่ไหน (เป้าหมาย) Feed up

ฉันจะไปอย่างไร Feed back

ฉันจะไปที่ไหนต่อ Feed Forward

นอกจากนี้หนังสือยังมีตัวอย่างการให้ข้อมูล
ย้อนกลับไปยังนักเรียนเป็นสิ่งที่ครูต้องปฏิบัติเป็น
ประจำและต้องคำนึงว่าการ feedback จะต้องไม่
เป็นการสร้างแรงกดดันให้กับนักเรียน แต่ต้องเป็น
การกระตุ้น สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอาจเป็น
การให้รางวัล การกล่าวชมเชย หรือการประทับรูปภาพ
ที่แสดงนัยในทางบวก เช่น ภาพใบหน้าที่มีรอยยิ้ม
การติดสติ๊กเกอร์รูปที่สวยงาม มากกว่าที่จะเป็น
การให้คะแนนที่เป็นตัวเลข หรือการเขียนข้อความ
เพื่อให้พัฒนาหรือปรับปรุงเพียงอย่างเดียว

จุดเด่น

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือที่เสนอเนื้อหาเข้าใจง่าย
step by step โดยมีการอธิบายแต่ละขั้นตอนอย่าง
ละเอียด มีคำถามหลัก 3 คำถาม เพื่อที่จะทำให้ระบบ
การประเมินระหว่างเรียนมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ

1) ฉันกำลังไปที่ไหน (เป้าหมาย) Feed up

2) ฉันจะไปอย่างไร Feed back

3) ฉันจะไปที่ไหนต่อ Feed Forward

การให้ข้อมูลย้อนกลับที่มีประสิทธิภาพมุ่ง
เน้นไปที่เกณฑ์ความสำเร็จเป็นที่ยอมรับและบอกถึง

ที่นักเรียนได้ประสบความสำเร็จและที่ต้องปรับปรุง ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินระหว่างเรียนที่พัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน พร้อมทั้งมีภาพประกอบแสดงขั้นตอนต่างๆ มีตัวอย่างประกอบ ครู ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน ศักขานีเทศก์สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ทำให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย และสามารถนำไปปฏิบัติได้

จุดอ่อน

เนื่องจากการเสนอแนวคิดและแนวปฏิบัติ และการยกตัวอย่างในหนังสือเล่มนี้ เป็นสภาพการปฏิบัติในบริบทของสภาพการศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งหากผู้เขียนจะนำไปใช้เป็นแนวทางควรมีการประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของการศึกษาไทย บริบทของเขตพื้นที่การศึกษา

สรุป

หนังสือ The Formative Assessment Action Plan: Practical Steps to More Successful Teaching and Learning เป็นหนังสือใหม่ที่ดีเหมาะสำหรับครู ผู้บริหารการศึกษา และนักการศึกษาทั่วไปที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนาตนเองเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแนวทางในการประเมินระหว่างเรียนที่มีประสิทธิภาพซึ่งเป็นหัวใจของการสอนและการเรียนรู้ รวมทั้งให้ข้อมูลในการแนะนำและพัฒนาการเรียนรู้และการสอน การให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการเรียนรู้เป็นการสร้างแรงบันดาลใจและต้องฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ หนังสือเล่มนี้ได้แสดงแนวคิดที่น่าสนใจในการพัฒนาการประเมินระหว่างเรียนที่มีประสิทธิภาพ และมีการยกตัวอย่างในแต่ละขั้นตอน การรายงานผลการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินผลระหว่างเรียนที่ส่งเสริมการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน